

Examen VWO

2022

tijdvak 2
tijdsduur: 3 uur

bedrijfseconomie

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Achter het correctievoorschrift is een aanvulling op het correctievoorschrift opgenomen.

Dit examen bestaat uit 30 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 65 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Als bij een vraag een verklaring, uitleg of berekening gevraagd wordt, worden aan het antwoord meestal geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg of berekening ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Opgave 1

In deze opgave is de btw 21%.

Kay, 16 jaar oud, wil graag in de zomervakantie van 2021 in het magazijn van zijn oom gaan werken als heftruckchauffeur. Voor het mogen besturen van een heftruck is onderstaande regeling vastgesteld:

De minimumleeftijd voor het besturen van een heftruck is 18 jaar. Medewerkers van 16 en 17 jaar mogen wel een heftruck besturen als:

- zij kunnen aantonen een gedegen instructie te hebben gehad, bijvoorbeeld door middel van een heftruckcertificaat én
- er structureel toezicht wordt gehouden.

1p 1 Welke wet gaat over veiligheid op het werk?

Omdat zijn oom voor hem het behalen van het heftruckcertificaat betaalt en hij het toezicht kan garanderen, wordt Kay een contract voor bepaalde tijd (1 juli 2021 tot en met 30 september 2021) aangeboden.

De oom van Kay had hem ook een contract voor onbepaalde tijd kunnen aanbieden.

2p 2 Geef twee voordelen voor een werkgever van het in dienst hebben van medewerkers met een contract voor bepaalde tijd boven een contract voor onbepaalde tijd.

De oom van Kay heeft in zijn magazijn drie vorkheftrucks staan. Over deze vorkheftrucks is gegeven (bedragen exclusief btw):

	vorkheftruck 1	vorkheftruck 2	vorkheftruck 3
merk/type	Kalmar DB7	Toyota 2500	Hyster 2.5
aanschafdatum	1 april 2018	1 juli 2019	1 februari 2020
aanschafprijs			€ 19.000
bijkomende eenmalige uitgaven als gevolg van de aanschaf			€ 2.000
afschrijvingstermijn	5 jaar	5 jaar	5 jaar
geschatte restwaarde	€ 0	€ 4.000	€ 3.000
afschrijvingskosten per jaar	€ 3.000	€ 3.750	€ 3.600

De restwaarde van de Kalmar is op € 0 gesteld. Een accountant heeft om een fiscale reden geadviseerd om een zo laag mogelijke restwaarde te nemen.

- 2p **3** Wat is het gevolg van het uitvoeren van dit advies voor het resultaat van de onderneming in het eerste jaar? Motiveer het antwoord.

Omdat de zaken van de oom van Kay door de coronacrisis slechter zijn gegaan, heeft hij de Hyster per 1 oktober 2021 verkocht via www.trucks.nl voor € 16.940 inclusief 21% btw. De kosten van de commissie aan www.trucks.nl zijn 1,5% van de overeengekomen verkoopprijs exclusief btw. Op de Hyster werd periodiek met gelijke bedragen afgeschreven.

- 2p **4** Bereken het boekresultaat, na verwerking van de commissie, van de verkoop per 1 oktober 2021 van de Hyster. Geef aan of het een voordelig of een nadelig boekresultaat betreft.

Opgave 2

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 4.

In deze opgave worden belastingen buiten beschouwing gelaten.

Timo van Geel was vanaf 2005 eigenaar van een kledingwinkel in Rotterdam, waar hij onderkleding, bovenkleding, schoenen en sieraden voor dames, heren en jongeren verkocht. Omdat de verkopen en winstgevendheid afnamen, besloot hij in 2015 zijn fysieke kledingwinkel te sluiten en een webwinkel te starten waarin hij alleen sieraden voor jongeren verkoopt.

Deze aanpassing had een verandering in de marketingstrategie van Timo tot gevolg. Timo's marketingstrategie was veranderd van eena.....strategie naar eenb.....strategie.

- 1p 5 Welke begrippen moeten bij a en bij b ingevuld worden om een juiste uitspraak te krijgen?
Kies uit de begrippen: geconcentreerde, gedifferentieerde, ongedifferentieerde.

Een webwinkel heeft voordeelverschaffers voor de klant, zoals een eenvoudige bestelling via de website en 'vandaag besteld, morgen in huis'. Een webwinkel leidt echter ook tot pijnpunten voor de klant. Met pijnverzachters worden deze pijnpunten verminderd.

- 2p 6 Geef een pijnpunt en een bijbehorende pijnverzachter van een webwinkel.

In informatiebron 1 zijn de gegevens van Timo's webwinkel over 2020 weergegeven.

Een groot gedeelte van de marketingkosten van Timo's webwinkel bestaat uit kosten voor affiliatie.

- 1p 7 Leg uit op welke wijze affiliatie tot kosten van Timo's webwinkel leidt.

- 4p 8 Bereken het resultaat van Timo's webwinkel over 2020 (zie informatiebron 1).
Geef aan of het een voordelig of een nadelig resultaat betreft.
Vul hiervoor de uitwerkbijlage bij deze vraag in.

Timo is niet tevreden over het resultaat over 2020. Hij voorzag dit resultaat eind 2020 al en bedacht toen het plan om zijn producten per 1 januari 2021 alleen te verkopen via het online platform Bol.com. Timo verwacht hierdoor een hoger bedrijfsresultaat te behalen.

Timo mag via Bol.com verkopen als hij voldoet aan de door Bol.com gestelde servicevoorwaarden (*zie informatiebron 2*). Wanneer deelnemende bedrijven voldoen aan de gestelde servicevoorwaarden, zal Bol.com hoog scoren op enkele voor haar kritische succesfactoren.

2p **9** Noem twee van zulke kritische succesfactoren van Bol.com.

Bol.com heeft als voorwaarde dat minimaal 98% van het totaal aantal orders op tijd geleverd moet zijn. Timo verwacht echter dat hij hier niet aan kan voldoen, wanneer hij alle orders zelf gereedmaakt (verzamelen en versturen).

In 2021 verwacht Timo 40% meer orders binnen te halen via Bol.com dan via zijn eigen webwinkel in 2020.

Timo wil daarom in 2021 iedere dag gedurende 52 weken een aantal werknemers inhuren die alle orders voor hem in het magazijn verzamelen en versturen. Hij heeft hiervoor een schatting gemaakt van het aantal werknemers dat hij iedere dag in 2021 nodig heeft (*zie informatiebron 3*).

2p **10** Toon aan dat met het door Timo geschatte aantal werknemers per dag in 2021 alle orders tijdig gereedgemaakt worden.
Vul hiervoor de uitwerkbijlage bij deze vraag volledig in.

1p **11** Bereken de verwachte loonkosten over 2021 bij het door Timo geschatte aantal werknemers.

Timo heeft de overige gevolgen van het verkopen van zijn artikelen via Bol.com in 2021 ingeschat (*informatiebron 4*).

Timo heeft als doel dat, door via Bol.com te verkopen, zijn verwachte resultaat over 2021 hoger wordt dan het gerealiseerde resultaat over 2020 (*zie vraag 8*).

6p **12** Toon met behulp van de verwachte dekkingsbijdrage per order aan of het Timo lukt zijn doel te bereiken.
Vul hiervoor de uitwerkbijlage bij deze vraag volledig in.

Opgave 3

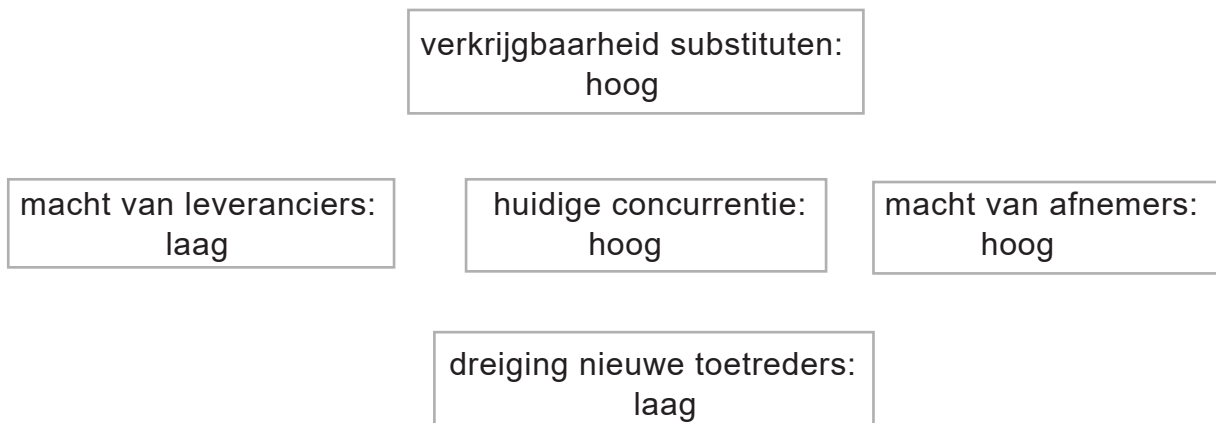
Guerrilla Games is een van de grootste ontwikkelaars van games. Deze games zijn alleen te spelen op de spelcomputer PlayStation. Via de PlayStation Store (van Google) kunnen de games gedownload worden. Guerrilla Games betaalt hiervoor een commissie van 30% aan Google. Daarnaast zijn de games te koop in fysieke gamewinkels (zoals Game Mania) en online webshops.

2p **13** Van welk plaatsbeleid maakt Guerrilla Games gebruik?

- a directe distributie
- b indirecte distributie
- c zowel directe als indirecte distributie

Noteer de letter van het juiste antwoord en motiveer het antwoord.

Het winstpotentieel van de markt van games voor de PlayStation is met onderstaand vijfkrachtenmodel van Porter weergegeven:

In het model van Porter wordt 'dreiging nieuwe toetreders' als 'laag' beoordeeld.

1p **14** Geef een reden waarom toetreding tot een markt moeilijk kan zijn.

Een marketingmedewerker van Guerrilla Games maakt een SWOT-analyse van Guerrilla Games op basis van bovenstaand model van Porter. De SWOT-analyse maakt onderscheid tussen Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats. Het vijfkrachtenmodel van Porter heeft betrekking op slechts twee van de vier onderdelen van de SWOT-analyse.

2p **15** Welke twee onderdelen van de SWOT-analyse kunnen afgeleid worden uit bovenstaand model van Porter? Motiveer het antwoord.

Bij de prijsstelling van een nieuwe game kan Guerrilla Games kiezen voor een prijspenetratiepolitiek of een afroomprijspolitiek.

- 2p **16** Welke 'kracht' uit het vijfkrachtenmodel van Porter pleit ervoor dat Guerrilla Games kiest voor een afroomprijspolitiek? Motiveer het antwoord.

In 2022 zal Guerrilla Games een nieuwe game uitbrengen. Guerrilla Games gaat bij de introductie en verkoop van deze nieuwe game zowel een push–strategie als een pull–strategie hanteren.

- 2p **17** Geef per strategie aan op welke wijze Guerrilla Games deze strategie zou kunnen toepassen.

Opgave 4

In deze opgave is de btw 21%.

Massagesalon Knoopweg verkoopt naast massages ook nog een assortiment aan massageproducten. Van Knoopweg zijn onderstaande gegevens beschikbaar:

Balans van Knoopweg per 1 april 2022			
debet	1 april 2022 (getallen x € 1)		credit
Inventaris	67.000	Eigen vermogen	58.145
Voorraad massageproducten	1.790	Onderhandse lening	19.000
Vordering op AfterPay	145	Crediteuren	1.175
Vooruitbetaalde bedragen	2.330	Te betalen bedragen	1.050
Liquide middelen	<u>8.105</u>		<u> </u>
	79.370		79.370

Verkopen, verbruik en inkopen van massageproducten in het tweede kwartaal van 2022 (getallen x € 1)				
	april 2022	mei 2022	juni 2022	totaal tweede kwartaal 2022
verkopen tegen consumentenprijs inclusief btw	930	771	840	2.541
verbruik bij massage tegen inkoopwaarde exclusief btw	78	83	84	245
inkopen tegen inkoopwaarde exclusief btw	420	399	412	1.231

Verkopen van massageproducten door Knoopweg

- 60% van de verkopen wordt contant ontvangen in de massagesalon.
- 20% van de verkopen gaat via de webshop van Knoopweg, waarbij klanten betalen via iDeal: na betaling door de klant staat het geld, na aftrek van commissie, direct op de bankrekening van Knoopweg.
- 20% van de verkopen gaat via de webshop van Knoopweg, waarbij klanten betalen via AfterPay: een halve maand na de verkoop stort AfterPay het geld, na aftrek van commissie, op de bankrekening van Knoopweg.
- iDeal en AfterPay hanteren een commissie van 5%.
- De verkopen van massageproducten vinden gelijkmatig gedurende een maand plaats.

Inkopen van massageproducten door Knoopweg

- Alle inkopen zijn op rekening. De krediettermijn is 2 maanden. Hier wordt volledig gebruik van gemaakt.
- De inkopen zijn gelijkmatig over een maand verdeeld.
- De inkoopwaarde van de verkochte massageproducten is 65% van de omzet voor aftrek van eventuele commissie.
- De ingekochte voorraad massageproducten wordt deels gebruikt in de massagesalon en deels voor verkoop in de massagesalon en via de webshop.

De balanspost Crediteuren houdt in dat er voor Knoopweg sprake is van

- a ontvangen leverancierskrediet
- b verstrekt leverancierskrediet
- c ontvangen afnemerskrediet
- d verstrekt afnemerskrediet

- 2p **18** Kies de letter van het juiste antwoord en motiveer het antwoord.
- 4p **19** Bereken de ontvangsten in het tweede kwartaal van 2022 als gevolg van de verkoop van massageproducten.
- 2p **20** Bereken de waarde van de balanspost Crediteuren op de balans van 30 juni 2022.
- 3p **21** Bereken de waarde van de balanspost Voorraad massageproducten op de balans van 30 juni 2022.

Opgave 5

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 5 en 6.

In deze opgave worden belastingen buiten beschouwing gelaten.

Grondstoffen zoals olie, goud en ijzererts worden op de wereldmarkt verhandeld door professionele grondstoffenhandelaren door middel van termijncontracten. Een termijncontract heeft overeenkomsten met een call-optie, maar er zijn ook verschillen.

- 1p **22** Noem een verschil tussen een termijncontract en een call-optie.

OilExperts is een onderneming die handelt in olie.

Op 20 april 2020 koopt OilExperts 2 miljoen vaten olie tegen een negatieve prijs (zie informatiebron 5) van \$ 5 per vat. OilExperts wil deze olie opslaan in een te huren olietanker en deze olie een jaar later op 20 april 2021 verkopen (zie informatiebron 6). Het doel van OilExperts is om hiermee een bedrijfsresultaat van \$ 5.000.000 te behalen. Hiervoor heeft OilExperts een maximaal tarief bepaald dat zij bereid is te betalen voor het huren van de olietanker van een rederij.

- 2p **23** Bereken het maximale tarief per dag dat OilExperts bereid is te betalen voor het huren van de olietanker.

De rederij vraagt voor de huur van de olietanker een lager tarief per dag dan het maximale tarief dat OilExperts bereid is te betalen.

Op 20 april 2020 wordt het contract voor de huur van de olietanker afgesloten tegen de volgende voorwaarden:

- OilExperts moet op elke twintigste dag van de maand \$ 4.000.000 betalen aan de rederij, met ingang van 20 april 2020 en met de laatste betaling op 20 maart 2021.
- De mogelijkheid bestaat om deze huurbedragen in één keer te betalen op 20 april 2020, waarbij alle huurbedragen contant worden gemaakt naar deze datum, tegen een rekenrente van 0,5% per maand.

OilExperts maakt gebruik van deze laatste voorwaarde.

- 2p **24** Bereken het bedrag dat OilExperts op 20 april 2020 aan de rederij betaalt (zie formuleblad).

Op 20 april 2020 worden de volgende bedragen afgehandeld door OilExperts:

- de koop van de 2 miljoen vaten olie
- het transport van de olie naar de kust en de overslag op de olietanker
- de contante waarde van de huur van de olietanker.

De som van deze drie bedragen (*zie I bij vraag 26*) moet door OilExperts gefinancierd worden. OilExperts twijfelt tussen financieren met eigen vermogen en financieren met vreemd vermogen: beide hebben voor- en nadelen. De financieel manager van OilExperts doet met betrekking tot het financieren met eigen vermogen vergeleken met financieren met vreemd vermogen twee uitspraken:

uitspraak 1: financieren met eigen vermogen kent fiscale voordelen vergeleken met financieren met vreemd vermogen.

uitspraak 2: financieren met eigen vermogen is beter voor de continuïteit van OilExperts dan financieren met vreemd vermogen

- 2p **25** Geef voor elke uitspraak aan of dit een juiste of onjuiste uitspraak is. Motiveer beide antwoorden.

OilExperts zal echter (vanwege het ongunstige beursklimaat) het totaal te betalen bedrag op 20 april 2020 niet financieren door middel van eigen vermogen, maar door een plaatsing van een converteerbare obligatielening. Van deze converteerbare obligatielening is het volgende gegeven:

Voor de financiering van een totaalbedrag van(I).....zal OilExperts op 20 april 2020(II).....converteerbare obligaties tegen een emissiekoers van 107% plaatsen met een nominale waarde van 20 dollar per stuk en een interest van 3% per jaar. Deze converteerbare obligatielening heeft een looptijd van 1 jaar.

Op 20 april 2021 heeft de houder van deze converteerbare obligaties het recht om tegen inlevering van(III).....converteerbare obligaties met een bijbetaling van(IV)..... 3 aandelen OilExperts te ontvangen.

- 2p **26** Bereken het bedrag dat bij (I) en het aantal converteerbare obligaties dat bij (II) ingevuld moet worden. Rond bij (II) naar boven af op hele obligaties.

Alle converteerbare obligaties worden op 20 april 2021 omgewisseld in aandelen. De beurskoers van een aandeel OilExperts, met een nominale waarde van \$ 50, is op dat moment \$ 60.

Hieronder staan twee combinaties (a en b) van getallen die bij (III) en (IV) ingevuld moeten worden, opdat alle converteerbare obligaties omgewisseld worden in aandelen:

a (III): 5 (IV): \$ 40

b (III): 4 (IV): \$ 110

- 2p **27** Geef per combinatie aan of met deze getallen alle converteerbare obligaties omgewisseld worden in aandelen. Motiveer de antwoorden met behulp van een berekening.

Opgave 6

Van der Made nv is een beursgenoteerde verzekeringsmaatschappij. Per 31 december 2021 zijn de volgende onderdelen van het eigen vermogen bekend:

Aandelenkapitaal	€ 10.000.000
5% Preferent aandelenkapitaal	€ 2.000.000
Algemene reserve	€ 500.000
Resultaat over 2021 voor belasting	€ 1.200.000

Van der Made wil bij de verdeling van het resultaat een deel reserveren. Hierdoor verslechtert het eigen vermogen minder dan wanneer geen reservering plaatsvindt.

2p **28** Noem twee andere redenen voor reservering van het resultaat.

Over het resultaat over 2021 voor belasting is vennootschapsbelasting verschuldigd volgens onderstaande tarieven:

over het gedeelte tot en met € 245.000	15%
over het gedeelte vanaf € 245.000	25%

2p **29** Bereken de verschuldigde vennootschapsbelasting over het resultaat over 2021.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Van der Made stelt op 1 januari 2022 het volgende vast:

- Van het resultaat na belasting over 2021 is € 700.000 beschikbaar aan dividend voor de houders van de preferente én de gewone aandelen. Het restant wordt op 1 januari 2022 gereserveerd.
- Het dividend voor de houders van de preferente aandelen bestaat uit alleen een cashdividend van € 0,50 per aandeel. Een preferent aandeel heeft een nominale waarde van € 10.
- Het dividend voor de houders van gewone aandelen bestaat uit stockdividend en cashdividend, in de verhouding 2:1.

Let op: de laatste vraag van dit examen staat op de volgende pagina.

De overige gegevens zijn:

- Van der Made houdt dividendbelasting in tegen een tarief van 15%.
- Het resultaat voor belasting wordt verdeeld op 1 januari 2022 en op deze datum wordt ook het totale dividend na dividendbelasting uitgekeerd aan alle aandeelhouders.
- De ingehouden dividendbelasting en de verschuldigde vennootschapsbelasting worden op 31 januari 2022 aan de Belastingdienst betaald.

De verwerking van genoemde punten heeft gevolgen voor de balans van Van der Made per 1 januari 2022.

- 4p **30** Geef de mutaties in de balans van Van der Made per 1 januari 2022 als gevolg van deze verdeling van het resultaat over 2021.
Vul hiervoor de uitwerkbijlage bij deze vraag in.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.